

Babylon jazyků naruby

Existuje více než pět tisíc způsobů, jak říct v různých jazycích slovo "voda". Celkový počet jazyků na světě se odhaduje na více než šest tisíc.

Zanedlouho to bude podstatně méně. Každých čtrnáct dní mizí z lingvistické mapy světa jeden jazyk. Současně se stále výrazněji prosazuje jako celosvětový dorozumivací jazyk angličtina. Dnes jí mluví už půldruhé miliardy lidí.

Poklad zvaný lidský jazyk se vyvíjel od polemickej matky všech jazyků až k jejich diverzitě. I dnes jazyky vznikají, spojují se, oddělují a mizí. Vyvíjejí se souběžně s lidskými komunitami, které jimi hovoří. Dodnes nevíme, jestli na počátku byl skutečně jen jeden jediný jazyk. Víte, jak se řekne koroptev v afroasijském jazyce? K'ak. A v drávidštině? Také k'ak. Nesporná podobnost mezi slovy starých a dávno mrtvých jazyků vedla některé vědce k myšlence, že biblická pověst o babylonské věži by mohla mít reálné základy.

Připomeňme, že podle bible stavitelé legendární babylonské věže hovořili jedním jazykem a rozuměli si. Stavbou prý chtěli dosáhnout do nebe a bůh je za to potrestal naprostým zmatením jazyků.

Společný základ

Lingvista Joseph Greenberg ze stanfordské univerzity, který seřadil do jazykových rodin stovky afrických a amerických jazyků, je přesvědčen, že na začátku lidské komunikace byl jediný jazyk, protože fonetické kořeny jazyků mezi sebou vzdálených jsou si často podobné. Například tvary první osoby jednotného čísla často používají písmeno m - ve španělštině mío, ve staré japonštině mi, ve finštině mina, v eskymáčtině min a třeba v češtině můj. Písmeno n bývá obvykle spojováno s negací, a to jak v románských a dalších indoevropských jazycích, tak i v asijských (záporná přípona v japonštině je -nai).

Podle genetických poznatků pochází celé lidstvo z jedné původní skupiny a lze tudíž předpokládat, že tato skupina hovořila jediným jazykem. Je ale také možné, že v té době naši předkové ještě vůbec nemluvili, nebo ještě neexistoval jazyk jako takový, nebo jich existovalo několik.

Joseph Greenberg